

¶ Fratris Ludouic
fessoris oratio in die
ram patrum senatu

¶ Ecce ego mitto ad
occidetis et crucifige
Verba sunt redempt
martiris Stephani s

Quebrato nar
mater et inter
pthomartiris Step
ueredissimi pres et d
iam beatitudinis ar
erit morte pro ipsius
inflamemur accedan
mus: quo dno Jesu a
atq; scribas: hoc est h
buto: et in ecclesiasti
modo dei permissioe
mis supplicis: morti
in hac vita esse depu
ob hac vna rem deu
bonoz oino pdenent
ribus suis remota on
cate viuere cupiut. S
bonoz aliquid primo
dusue sit pthomartir
lestias efficacissimu
currã igit antea q; d
et vt xpianũ decet: ad
tissimã: fauoreq; ipsiu
supplex et humilis im

00

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

188

¶ Fratris Ludouici Smolensis ex ordine minorū theologie professoris oratio in die sancti Stephani: habita in capella pape coram patrum senatu feliciter incipit.

¶ Ecce ego mitto ad vos pphetas et sapiētes et scribas: et ex illis occidetis et crucifigetis: et ex eis flagellabitis in sinagogis vris. Verba sunt redemptoris nri Mathei. xxiiij. scripta: et in prothomartiris Stephani solēnitate hodie ab ecclesia introducta.

Quebrato nancq; die et solēniter peracto: quo sanctissima mater et intemerata virgo mūdi edidit saluatozē. Hunc pthomartiris Stephani venerāda nobis adest solēnitas. Reuerēdissimi p̄ses et dñi: vt qui redēptoris nri natalē diem: data iam beatitudinis arma: leti celebrauimus: ad ferendaz si opus erit mortē pro ipsius amore et gloria strēnuissimi militis exēplo inflāmemur accēdamurq;: et idipsuz eo libētius facere parati simus: quo dño Jesu asserēte intelligimus pphetas et sapientes atq; scribas: hoc est hoies diuino spū afflato: celesti sapiētia imbuto: et in ecclesiastica hierarchia edocēdi officiū habētes: nō modo dei permissiōe: quin imo et volūtate et ordinatiōe: acerrimis supplicijs: mortib;: flagellis: ac varijs tormētoꝝ generib; in hac vita esse deputatos. Verū q; plurimi sunt et fuerunt: qui ob hāc vnā rem deū incusent: et ipsius iusticiā in afflictionibus bonoꝝ oīno pdēnent. Hi potissimū sunt: qui perditissimis moribus suis remota omni molestiaz asperitate luxuriose ac delicate viuere cupiūt. Statui in p̄ntiaz de afflictōibus pressurisq; bonoꝝ aliquid primo differere. Demū q̄ extollendus cōmēdandusue sit pthomartir Stephanus: qui perferēdi huius vite molestias efficacissimū nobis prebuit exemplū: breui explicare. Recurrā igit̄ antea q̄ dicēde materie initiū sumā: vt moris nri ē: et vt xpianū decet: ad piā dei genitricē et matrē nostrā indulgētissimā: fauozēq; ipsius et presidiū a quouis hoie exoptanduz supplex et humilis implorabo dicens: Ave x̄c.

¶ Qui enī inspectis aut intellectis bonoz afflictōibus 7 penis de eterno p̄e 7 rerū oīm cōdītoze deo: deq; ipsi? iusticia maledī cēdo querunt̄ duo: quantū arbitrari possuz hoc vno fundamēto q̄q; vano 7 inutili moueri vident̄ obseruādissimi p̄es. Nihil vt aiūt indigni?: nihil iniusti? q̄ cū qui careat culpa: pena supplicioꝝ nō carere: q; vbi nō reperit̄ subesse culpa: ibi vt iura volūt nulla est imponēda pena. Sola nāq; culpa iure merito q; in penā est ordināda. Lex deīde eterna elugu. etiā teste peccatores dictat esse puniēdos. bonos aut̄ 7 iustos glorificādos. Contra igit̄ eternā legē ipse de? qui est eterna lex faceret: si bonos 7 iustos penis 7 supplicijs quouis modo afficiēdos esse decerneret. His itaq; argumētationibus maligni quidā atq; peruerſi boies de seipsis atq; ingenio pprio nimīū presumētes: diuinā in rebus humāis p̄uidentia: aut oīno negāt: aut iniustā esse impudēter affirmāt. Quoz rationib? haud sano intellectu deductis q̄ facile respōdebim?: si catholicis sc̄toꝝ dictis paulū intēdemus. In his enī rebus in quibus nō apparet diuina iusticia: salutar? est diuina doctrina. Nulla vnq; pena vt sacri codices attestant̄: 7 theologoz oīm cōfirmat opinio: homini fuisset inflīcta: si aliq; nō precessisset culpa. Oēs enī qui in illo vno primo parēte fuimus: quādo omnes ille vnus corrupit: qui per feminā lapsus est in peccatū: innumeris tunc penis 7 infinitis fere calamitatibus ita obnoxij facti sumus: vt ne quis vel breui moza in hac miserāda vita cōsistat: quin miserijs 7 afflictioibus plurimis: varijs vndiq; piculis: 7 inopinatis semp subiaceat casibus. Unde vnusquisq; cū nascit̄: 7 hospicio hui? mūdi excipit̄: inītiū sumit a lachrimis: anxietatesq; 7 pcellas fluctuātis vite quas homo ingredit̄: in exordio statim suo ploratu 7 gemitu rudis adhuc aīa teste. Huius aut̄ n̄re nature condītoz: qui hominē rectū creauit: cū sit vtiq; deus verus 7 iustus. Nunq; pfecto in has miserias nosipſos deiecisset: nisi nimis grāde peccatū in hoīe primo: de cuius stirpe omne genus hoīm fuerat educendū precessisset. Preter hec autē mala huius vite: que bo

52

nis malisq; cōsa esse vident̃: et que miseris mortalibus ob infeli-
 cissimā prothoparētis nr̃i culpam indiscrete eueniūt. Habent
 etiā iusti pprios quosdā labores: cruciatusq; nōnullos: maiore
 et mirabiliorē gratia saluatoris eis imissos. Immittit aliqñ de-
 us atrocissima flagella impijs et sceleratis hoībus: post longā
 scelerū eorū impunitatē: vt in Antiocho et Herode et alijs q̃plu-
 ribus patuit. Et hoc vel ad initiū pene ostendendū: quatinus
 hic videat̃ qđ in inferno sequet̃: iuxta illud: Duplici cōtritiōe
 cōtere eos. Vel ad indicandū sue iusticie seueritatē: quā multi
 quasi de impunitate securi. Vel nullā esse crediderūt: vel oīno
 cōtempserūt. Si nullū ergo peccatū nunc manifeste puniret de-
 us q̃q; multa vltimo iudicio punienda reseruent̃: nulla esse di-
 uina p̃uidencia crederet̃. In hoc aut̃ genere flagelli p̃esciti tā-
 tūmodo et adeo reprobati flagellant̃: quorū vindicta hic incipi-
 et: et vsq; ad extremā damnationē durabit: scriptura approbāte
 que dicit: Ignis succēsus est in furore meo: et ardebit vsq; ad in-
 ferni nouissima. Plerūq; tñ et ipsi boni cū malis etiam flagellā-
 tur q̃uis ineternū minime puniant̃. Et hoc ideo vt inquit Au-
 gustinus doctor egregius: quia boni dānabilibus impiorū ho-
 minū vitijs q̃ sepissime parcunt: duz ab eis admonēdis obiur-
 gandis et corripēdis male dissimulant. Flagellant̃ enī simul
 cū malis: nō qz simul agunt malā vitam: sed qz simul amant tē-
 poralē vitam: nō quidē equaliter sed tñ simul: quā ipsi contēne-
 re deberēt: malī ab eis correpti atq; correcti consequent̃ eter-
 nam. Sic Hely summus sacerdos: qui vt scribit̃ in se bon⁹ erat
 ceruicib⁹ effractis occubuit: qz filios peccātes efficaciter nō cor-
 ripuit. Habēt deīn boni et iusti alias cās quare t̃palib⁹ affligāt̃
 malis. Qui enī cec⁹ a nr̃itate fuit: id flagelli pro t̃pe habuit: ad
 manifestādā filij dei in eo liberādō virtutē. Nec id iuste quidē:
 qz oēs nos in manu dei sicut lutū in manu figuli. Nemo p̃terea
 tā bon⁹ est qz nihil peccet: imo vt Hiero. ad Oceanū inqt. Res
 pene ̃ naturā est: vt sine pctō aliquis sit. Vñ et Aug. quoq; ait:
 qz ita viuere se p̃sumat vt dicere deo: dimitte nobis debita nr̃a

neceſſe nō habeat. Septies etiā in die cadit iuſtus: vbi Hiero-
nymus vocabulū iuſti nō amittit: qui ſemper per penitentiam
reſurgit. Flagellat itaq; deus bonos ⁊ iuſtos: quos leuibus eti-
am culpis pro fragilitate hūana videt eſſe implicitos: eoſq; ca-
ducis ac mortalibus bonis corrumpi ac deprauari nō ſinit. Per-
riculoſa nanq; res eſt homini ad peccandū prono ⁊ facili: cōſue-
tudo ⁊ iocūditas humane vite: quo fit: vt niſi quis ad condito-
ris ſui cognitionē plagis interdū ⁊ verberib; exciteꝝ humanis
illecebris ⁊ ſuauitatibus mortiferis q̄ facile capiat. Mala vero
que hic premūt: terrenis fragilibuſq; contemptis ad deuz nos
ſre cōpellunt. Niſi enīz Paulū ſtimulus carnis afflixiſſet: fortaſ-
ſis magnitudine ⁊ excellentia reuelationū apud ſemetipſuz ela-
tus: dei grām perdidiffet. Cum veramur ergo ac p̄mimur: qd
ſimus: ⁊ quid natura ⁊ ingenio pp̄rio valeamus: facile dignoſci-
mus. Propterea Democritus ille: rerum humanaz cōtemp-
tor dicere ſolebat: Nullus mihi videt̄ infelicioꝝ eo cui nihil vnquā
euenit aduerſi: nō licuit ſe experiri. Recte inquā deus cū bonis
agit: quos pro liberis habet: cū eis in hac fallaci vita cōmorant-
tibus flagella ſepius imittit: ⁊ iniquoz poteſtati eos aliqñ tra-
dit: vel ad exercendā virtutē: vel ad tollendā ſi quā habent cor-
ruptelā. Iſraeliticus nanq; pplus oīpotenti deo peculiaris et
dilectus: idcirco ab Aſſyrijs et Babilonijs verari ac dilacerari
permiſſus eſt: vt veratus dilaceratuſq; factorē ſuū deum agno-
ſceret: agnoſcendo vero ⁊ amādo ab eius mandatis nō diſcede-
ret. Unde ⁊ ſpūs ſctūs in Deuteronomio populū ſuū per Moy-
ſem ſic alloquit̄. Dñs deus tuus verabit te ⁊ famē inijctiet tibi:
⁊ cognosceꝝ in corde tuo ſi bene cuſto dieris precepta eius: ſiue
nō. Sed quid afflicta aut flagellatam aliqñ hebreoz gentez cō-
memoro: Aūquid nescimus xp̄ianū pplum precioſo filij dei ſan-
guine redemptū: totiens flagellis ⁊ perſecutiōibus grauiffimis
adeo fuiſſe examinatū: totiens maloꝝ poteſtati ⁊ imperio diuī
na permiſſione traditū: totiens percuffum ⁊ obtritum. Omitto
nunc ſingula huiusce nꝛe religionis perſecutiones. Nam ab ea

quã iudei postea q̃ xp̃us ascendit in celuz immaniter exercuerũt
 vbi Stephan⁹ lapidat⁹ p̃thomartir ē: vbi Jacob⁹ frater Jobis
 gladio trucidatus. vbi ap̃l's Petrus vt occideret̃ inclusus ē ⁊ p̃
 angelũ liberatus. vbi fugati atq; dispersi de hierosolimis fr̃es.
 Quis tã facundus ⁊ tanta rerũ verborũq; copia instructus ex
 istet: vt decẽ illas cesarũ persecutiões: nefarias quidẽ ⁊ execra
 biles sufficiẽter enarret: vt tyrãnos et infestissimos xp̃iani no
 minis hostes cõmemoret: vt barbaroz oĩm qui xp̃ianã deuasta
 runt ecclesiã impetũ ⁊ furozẽ explicet. ⁊ ne recetioza omittamus
 vt imundissimĩ Mahumetis ⁊ sacrilegi hostis truculentam in
 nos rabiẽm deplozet. Nam si veteres scrutemur historias quis
 vnq; tyrannoz fuit q̃q; crudelis ⁊ imanis. qui nobis tantũ ia
 cturẽ fecerit. qui xp̃iane reipublice tantũ dispẽdij atq; ruine in
 tulerit. quantũ perfidus ⁊ horzẽdus mahumetes hac nostra tẽ
 pestate fecit. hic regno Elie non cõtentus: nobilissimas Euro
 pe puincias inualit: vrbes magno impetu atq; furore cepit re
 gna atq; imperia occupauit: iam capere eius furorez insule: por
 tus: littoza: puincie: regna non possunt. vbiq; xp̃ianoz strages
 fiunt. mactant̃ quasi pecudes innocui. Qui nec precio nec libi
 dini turcoz sunt apti: imundissime secte imo p̃fidissime blasfe
 mie sue tropheũ vbiq; ponit hostis teterrimus. templa redẽpto
 ri ñro dicata polluit: aras euertit. nomẽ illud qd̃ est super om̃e
 nomen: a quo aliud sub celo nõ est datũ hoĩbus in quo saluos
 fieri credẽtes oporteat: videlz nomen Jesu xp̃i: ad hominãdus
 homo tota die cõtẽnit atq; blasfemat: ⁊ ne deinceps sit qui hoc
 sanctũ nom̃ ñ vel colat vel obseruet: pueros et parẽtibus xp̃ia
 nis natos: ritu mahumetano educandos in miserandaz apud
 suos redigit seruitutẽ. Quid tum postea. Nam tãtis rerũ incre
 mentis elatus hostis nefarius: Italiam omniũ puinciaz pul
 cherrimã omni studio ⁊ vigilantia sibi subigere curat. Nauali
 pedestriq; bello q̃ sepissime nos infestat. Terminos ñros ma
 gno ausu intrat: circũcursitat: rapit: exterminat: ⁊ tanq; leo fre
 mens deuorare nos tẽtat inbiat anbelatq;. Dec siquidẽ omnia

191
quibus propriis ut aiunt oculis cernamus: iminentem tamen ruinam et extre-
mam calamitatem nostram: cecitate quadam et amentia percussi: non co-
gitamus non advertimus: imo domesticis vitiis occupati: et sola
terrenarum rerum cupiditate allecti deum quotidie magis ac magis
irritamus: et ut nos hosti tam perfido pro nequitia et pertinacia no-
stra puniendos tradat concitamus. Noli igitur clementissime
deus noli pro meritis nostris mahumetano nos furori committere.
noli populum tuum pro quo dilectus filius tuus mori dignatus est:
apud exterarum nationes obprobrio sempiterno afficere. Noli hanc
sacrosanctam sedem et omnium ecclesiarum electissimam matrem: apostolorum Petri
et Pauli iam diu sanguine consecratam: prophetarum et sacrilegis ho-
minibus illudendam devastandamque tradere: unanimem: procorde
atque pacificos tua bonitate nos facias: et quicquid erroris in no-
bis est: quicquid sceleris: non tanquam iratus dominus punias: sed velu-
ti benignus pro id castiges corrigas et emendes. Non gloriemur de in-
ceps hostis perfidus et barbarus ille truculentus quo pro tuo fla-
gello iam diu es usus. Etenim pater filium flagello verberat: dein-
de flagellum in ignem proicit et filium servat. Nos itaque perinde ac fi-
lios tuos servare oramus: proiectoque hoc vno flagello aspero ni-
miu et duro: ut mitiore nos castiges rogitamus. Adimpleat id
in nobis quod antea per prophetam dixisti. Visitabo in virga iniq-
uitates eorum et in flagellis peccata eorum. misericordiam autem meam non
dispergas ab eis. Quam a nobis misericordiam deus non disperget
virum christianum cum corrigendo et emendando nos puniet: cum ea que im-
mittet flagella non puniendi tantummodo sed emendandi gratia:
tanquam filius irrogabit. Est enim pena prout sacris divinisque literis
edocemur: vel ad puniendum tamen districto dei iudicio ordinata:
vel ad malum aliquid excludendum: aut bonum eliciendum divina qua-
dam dispositione nobis inflata. Hoc igitur inter bonos et malos
interest: quod mali qui deum nesciunt in adversis de deo queruntur
et murmurant: et dum divina iudicia sua temeritate condemnant
deteriores quotidie in ipsis flagellis cruciatibusque persistunt.
Boni vero animum a virtutis perfectione et fidei veritate propter

aduersa non auocant: quinimo in dolore et conflictatione sese
 magis corroborant. Unde et apostolus Paulus post naufragia:
 post flagella: post carnis et corporis multa et graua tormenta
 non verari sed emendari se dicit in aduersis: ut dum grauius af-
 fligitur verius probaretur: quia scriptum est. Vasa figuli probat for-
 nax: et homines iustos tetatio tribulationis. Id autem inefficax
 vanum est: quod falsi et temerarij calumniatores adducunt ubi
 aiunt: nullam penam homini qui culpa careat quouis modo es-
 se infligendam. Respicit enim pena non solum precedentem cul-
 pam quam ordinat: sed et bonum quod inde deus elicit. Quic-
 quid ergo mali fidelibus et pijs hominibus in hac mortali vita ac-
 ciderit: in bonum eis cooperabitur et salutem: alioquin apostoli-
 ca vacaret sententia: que diligentibus deum omnia in bonum co-
 operari proclamat: quousque igitur in afflictionibus pressurisq; bo-
 norum iusticia non appareat: que dignitati meritoque absolute conue-
 niat. Eadem tamen ibi est que exigentie meritoque in respectu ad con-
 decentiam diuine bonitatis comparari possit. Unde et lex eterna
 que ut hi etiam referebant dictat bonos in eterna vita esse glo-
 rificandos. Eadem dictat bonos esse hic temporaliter affligen-
 dos propter rationes iam adductas: et causas interdum nobis ig-
 notas. Est enim huiusmodi bonorum hominum afflictio ut the-
 ologi asserunt: ad diuine prouidentie legem quousque maxime referen-
 da. Nam cum ex ordine diuinitus instituto et rebus creatis dato
 infima queque in ipsum deum tanquam in supremum bonum per me-
 dia sint omnino reducenda ut inquit Dionysius ad diuinam pro-
 uidentiam pertinet. Infirmos omnes atque imbecilles vna cum ali-
 is in hoc laborioso statu peregrinantes ad virtutem omni studio
 complectendam accendere: optimo perfectorum hominum exemplo ve-
 luti idoneo et sufficiens medio perueniendi in patriam ante infir-
 morum oculos proposito. Unde ab initio mundi boni et perfecti inter pres-
 suras et iniurias et graues ac multiformes infestationum penas
 diu verati: et diuina quadam dispositione quousque sepius exercitati pro-
 claram virtutem suam in hoc maligno seculo probatissimam osten-

derunt et sempiternū bene viuendū monumentū posteris omni-
bus reliquerunt. Sic abel iustus quē impius frater occidit: pri-
mus patientie exemplū docuit. Sic deniq; oēs electi qui xp̄i ad-
uentū precesserūt. Nam veluti aurū in fornace probati tam sibi
q̄ alijs recte vixerunt. Sic deus et saluator noster Iesus xp̄s de-
us et hominū perfectissimus inter horredas iudeoz persecutio-
nes vsq; ad patibulū crucis pro humani generis salute vebemē-
ter afflictus: sese exemplar omniū virtutū hoībus prebuit imi-
tandū. Sic demū apli discipuliq; omnes et innumerabiles mar-
tires: qui dño Iesu magna fide et constanti animo coherentes
denictis tyrānis: et omnibus tormentoz generibus superatis:
religionē xp̄i sanctissimā illustrarunt: et memoranda contēnen-
de mortis documenta omni posteritati dimiserunt. In quo ex-
cellentissimo genere quanta sit cōmendatione et laude dignus
p̄thomartir Stephanus ex hoc vno marie colligimus patres
amplissimi: qz cum furoz iudeoz ab ipso religionis nr̄e p̄ncipio
in electissima xp̄i mēbra seuiret. tum Stephanus ingenti aīo et
incredibili virtute vnus inuētus est: qui se iudaico furori audē-
ter opponeret: qui primū xp̄ianā fidem martirij gloria decora-
ret: et ceteros vt id agerent inflammaret. Laudabile nanq; et ex-
cellens est gradum obtinuisse martirij. sed omniū iudicio lau-
dabilius et excellentius inter martires primam vincendo meru-
isse coronam. Jure ergo Stephanus corona vel coronatus dici-
tur: vtpote qui post ducem suū mortē primus omniū inuictissi-
mo animo pertulerit: victricemq; martirij palmā ante alios re-
portauerit. Et qui coronā non quidez muralē: qua Romani mi-
lites qui prius murū cōscenderāt donabant: sed imarcessibile
et incorruptam in eterna sibi vita cōparauerit. Cuius laudibus
et preclarissimis virtutibus: cum nullus sermo par esse possit.
sat erit mihi pro tēporis angustia et ingenij facultate: reliquis
beatissimi Stephani virtutibus in presentiaruz omīssis: glorio-
sum eius certamen paucis explicare. Cum enim Stephanus le-
uita sanctissimus: diuina gratia: et animi fortitudine plenus:

post diligentissimam viduarum curam: post diuturnos assiduosque la-
 bores pro amplificanda christi religione susceptos: post signa et ad-
 miranda opera pro dei gloria ostensa: post deuictam et fusam
 que nequissimorum hominum: qui ex sinagogis malignantium in eum con-
 surrexerant pertinaciam: in conciliis seniorum phariseorumque a maliuo-
 lis vi et furore perductus esset: tam iocundo animo et hilari vultu pro
 maximo fidei ardore succensus ibidem consistebat: ut Luca teste
 idoneo referente: quotquot aderant in eum intuentes: faciem eius
 tanquam faciem angeli viderent. Ea erat pudicitia et sanctitate Ste-
 phanus: ut in facie ipsius veneranda pulchritudo relucesceret an-
 gelica. Accusatus itaque coram sacerdotum principe et verba aduer-
 sus locum sanctum et legem dixerat. Tanta facundia: tanta verborum et
 sententiarum gravitate: diuina interpretando misteria: omnia que sibi
 obiecta fuerant expurgauit. Incredulitatemque iudeorum: imo perfu-
 diam et inhumanitatem adeo constanter et seuerè exprobrauit: ut miseri
 malefactorum suorum consciis: concepto intrinsecus dolore: in ipsis pro-
 cordibus inenarrabili tristitia consumarentur. Amara enim semper fue-
 runt vitiosis hominibus precepta iusticie. Unde tanquam canes rabidi
 dentibus in leuitam sanctissimum stridebant. Ipse vero plenus spiritu
 sancto intendens in celum: ubi omnem spem suam locauerat: vidit gloriam
 dei: et Jesum stantem a dextris virtutis dei. O gloriosissimum pro-
 pheta martirem: qui paulo ante agonem talem tantamque habere meruit visionem.
 O dignissimum athletam: cui ante adeptam victoriam contigit suum vi-
 dere ducem in celis perenniter triumphantem: ex quo diuino inflama-
 tus ardore mori ait: Ecce video celos apertos et Jesum stantem a
 dextris dei. Hoc est: ecce iam patefactam mihi video celestis re-
 gni gloriam: iam cerno dominum meum Jesum in equalitate dei patris con-
 sistentem: et mihi presidium in agone primo pollicentem. tunc ceci illi
 et amicos iudei aures obturant tanquam blasphemiam audiuissent: fa-
 ctorumque tumultu: insano quodam furore debachati in Stephanum ir-
 ruunt: extra ciuitatem lapidibus interimendum concitatissimo impetu
 eiciunt: et quo scelus hoc horrendum expeditum agant: apud adole-
 scentem cui nomen erat saulus vestes deponunt. Quid plura: lapi-

691
dabāt impij & cōscelerati hoīes Stephanū: nō quidē blaffemū:
sed leuitā sanctissimū. Lapidabāt iuuenē omni pudicicia & san-
ctimonia plenū: dulcissimū Jesum voce pia sic alloquentē. Dñe
Jesu accipe spūm meū. Lapidabāt parricide nepharij & hoīes
ingratissimī cōciuē suū: quē pro eoz delictis obnixe orantē: & ne
tātī parricidij debitas penas luerēt: fiero publice supplicantez
audiebāt vīdebātq;. O sceleratissimū & atrocissimū gen⁹ hoīm
vel potius: O admirādā stupendāq; p̄thomartiris caritatem.
Magnū nāq; caritatis indicium est inimicos diligere: & iniuria-
rū obliuisci. S; illud p̄fecto maius & excellēt⁹ inter ipsas dure
mortis angustias: nō tormēta p̄pria cogitare: sed pro inferenti-
bus mortē tanq; beneficia p̄tulerint: forti aīo supplicare. Quis
ergo tā durus & tā ferrei pectoris est viri xp̄iani: quis adeo oīs
pietatis expers: vt hoc vno die ad p̄cipuā quandā deuotionez
habendā nō inflāme^r: vt ad fidē & pietatē nō erudiat: & ad p̄-
ferēda quecūq; acciderint mala nō facile inducat: cū secū cōtē-
plādo oculo mētis intue^r iuuenē forma egregiū: & in florētī eta-
te cōstitutū: pudicū: sanctū: doctū: sapiētē: atq; omī vtute p̄di-
tū. lapidib⁹ iniectis & crepitātibus vndiq; saxis semilacerū ad
deū demissis genib⁹: & erectis in celū oculis p̄clamantē: & pro
his qui eū lapidabāt hoc pacto obsecrantē. Dñe ne statuas illis
hoc pctm̄. Que verba amplissime caritatis & pietatis plene: cū
fortissimus xp̄i athleta p̄tulisset. Peracto iam agonis sui glori-
oso certamine: statim obdormiuit in dño: qz ei⁹ sanctissima aīa
in abyssio superne claritatis absorpta: adepto fine p̄quieuit: & in
corpus illud sanctissimū quietē placiti soporis admisit: donec ī
nouissimo die cū gloria suscitātū: sempiterno apud deū immor-
talitatis dono potiat^r. ad laudē & gloriā eius qui magnus & ad-
mirabilis in sanctis oībus: vbīq; viuūt & regnat trinus & vnus
Amen.